

Sept.

Regnade ofta och häftigt, särdeles i förra hälften af månad. Värmen de första dagarna 17 a 20 gr, aftog smäningom till 13 a 15. d 30 ^{vax} end: 11 gr, alt om midd:

22

Begrafdes i Clara Kyrcka, den nyligen utnämde R: Ständers Justisie Ombudsman Cassper Ehrenborg som nyligen aflidit 35 år gl: Rikets Ständer voro mangrant liket följangtige till fots ifrån staden, där han bodt. 4 af hvært stånd buro liket in i Kyrckan. Årke Bisk: höll tal och jordfäste. Ehrenborg var allmänt saknad, var förut Lands Secret: sedan vise Landshöfding i Mariestad. Lemnade enka och 3 barn. Till efterträdare nämdes Härads Höf: Hof Rätts Rådet Törneblad.

Oct.

De första dagarna regnade starkt, sedan tämmel:upphållsväder till d 14, hvarefter fölgde mäst dazel: häftigt regn till månadens slut, värmen höll sig i förra hälften vid 12.14 a 16 gr. sedan vid 5.7 a 10 gr. frost somliga nättar.

19

Dog Biskopen öfver Wexiö stift Frih:Ludvig Mörner 58 år, han var här som Riksdags man, var en älskad Biskop, vacker man och lemnade enka och 1 son.

I denna månad hölls Öfver Commisarien vid nummerlotteriet, Cammar Rådet Christ ^{Gran} och dess fru född Hallström deras guldbröllop efter 50 års sammanlefnad.

Nov.

1 föll våt snö första gången och frös på litet, sedan regnigt 7 a 8 gr blidt till d 9 då det snögade mer

blef litet före och om natten 2 gr kallt. Åter 5 a 6 gr blidt med mycket regn. Var d 19 åter 2 gr kallt sedan 6.8 och ^d 30.9 gr. blidt med mycket och häftigt regn.

- 23 Sönd: morg; kl 9 uppfades eldsvåda på Drottninggatan i huset näst norrom Apotheqvæt Morian, i en Vedbod ^{Tv} pågården men blef snart släkt.
- 27 kl. 6 e.m. kändes ^{här} en lindrig jordstöt, somliga tyckte sig hafva hört något buller, vädret var mulet och blidt, med stark W blåst. I Westmanland och Dalarne har den varit starkare, dock utan at göra skada.

Dec.

Hela denne månad var grufvel mycken nederbörd af både regn och våt snö, ingen klar dag, intet före, flere middagar var 7 gr blidt, högsta kölden d 15 om aft: var 10 gr kallt, samt 2 morgnar 5 gr: Clara viken lade sig litet d 16. men gick åter up igen. Sjöfarten fortsatte obehindrad, stark storm d 16. mycket smutsigt i helgen.

- 21 Afblåstes Riksdagen.
- 22 Slutade ^{s/} Riksdagen, Predik: hölls af Bisk:i Göteborg ^t Wingård.
- 20 Höld Svenska Academien sin vanliga session om aft: men Gudstjänsten f.m. saknades.

Årsväxten var detta år, här och mäst öfveral^t för- ^eträfflig. Höväxten var ock ganska ömnog såväl som Potatoes och alla andra grönsaker. En tunna råg,

såldes i Septx för 7 Rd.1 pund Rågmjöl för 36 sk.

Hvetemjölet ~~1~~Rd 16 sk. Potatoes 1,32 tunnan spritärter 40 sk pund. spenat 16 sk. Turska böner 32 sk. Smultron 36 a 40 sk. Lingon $\frac{6}{7}$ a $\frac{8}{9}$ sk.o.s.w. 1 Parm hö i Decy~~60~~ Rd men särdeles var ömnog tillgång på trädfrugter, 1 tunna goda äpplen kostar 4 Rd. och i Tyvsko tunnor ifrån Gotland $2\frac{1}{2}$ Rd. Körsbär 3 Rd. pund Bergamotter 3 Rd fjerdinen.

Smör kostade om hösten 7 a $7\frac{1}{2}$ Rd. Talg $5\frac{1}{2}$ a 6 RD.

Brängvin circa 40 Rd kannan. Björkved i Jun~~i~~ 3 Rd. i Aug. 9 och i Oct. 10 men föll åter sedan till 8. Tallved 6 Rd famnen.

Fläsk kostade om hösten 2 a 3 Rd pund. Holl:sill 4Rd 24 sk, åttingen. Ägg om hösten 1 Rd. Färsk fisk var äfven om sommaren ovanligt god tillgång på och såldes för $2\frac{3}{4}$ a 6 sk. pund.

Det enda som detta år blef dyrare var salt Lax, ty tunnan steg till 70 Rd. Caffe föll till 1,8 pund. och socker till 30 a 31 sk. detfinare. En mängd Citroner ^{inkomma} och såldes till 2 Rd 12 sk. hundradet samt till 3 a 4 sk stycket. Åkerbär som förlidet är icke funnos inkom i år ömn^ögt och kostade 1 Rd 12 sk. pund alt Rg.

En mängd vargar, voro mot vintern till stor olägenhet, äfvensom de så kallade lemlar eller fjälrfåttor i Norrland gjorde stor skada på åkrar och gräsmarken.

Detta har man förr ansedt, som förbud till kall vinter men den inträffade icke ens i Norrland.

Inga farsoter eller ovanlig sjuklighet hördes af och dödligheten var icke ovanlig. Smitt koppor visade sig hvilket kom af försummad Vaccination, men kunde icke sprida sig.

Vin blef af den höga tullen alt dyrare. Skoplagg voro ock ganska dyra, et par frunt: kängor, väl gjorda kostade 5 a 6 Rd och skor 2 Rd 32, a 3 Rd.

1824

Jan.

- 1 Regnade starkt och var 4 gr blidt, så blid nyårsdag minnes ingen.hela månaden föll mäst dagel regn och våt snö, endast 1 klar dag, intet före här i staden högsta köld d;16 var 7 gr.eljes knapt någon frostnatt, flere dagr^a 6 a 7 gr. blidt, vanligt 3 a 4. d 14 var en förskräcklig storm, som gjorde stor ska- da, Tornet på Beursen blåste af, hela Munkbron och alla stadens bryggor fördes bort, Lillieholms bron lossnade ifr:södra landet, flere skepp vid Skepps- bron lössletos och drefvo ända till Nyckelviken, där en del sönderslogos, en hustru skulle hämta vatten omkom. Oändl igen många fönster och tak sörderblåste. Segelfarten var ända till slut öppen äfven Mälaren. gräs växte på gatorne, nässlor och Blåsippor funnos till salu mot slutet. jemt mulet.
- 13 Dog Kyrkoh: i Adolph Fredriks förs: Erland Collander 64 år. han var en hederlig, mycket gudfrugtig och oändeligen älskad läraré, var förut Hof Pred: och Comminister i Clara öfver 20 år, upbygellig predikant, men sedan han kommit till Adolph Fredr. så sjuklig at han sällan Pred. lemnade enka och 1 gift dotter i välstånd. begravdes högtideligen d 23 då Doct: Wallin talade ifrån Predikstolen, Efter honom nämdes hof Pred och Comminister i Clara, L.C Thunelius till Kyrkoh: i Ad:Fredr: han har en tid varit Legations Pred:i London.

- 10 Dog f.d. Konungen af Sardinien Victor Emanuel 65 år, han lemnade för 3 år sedan frivilligt regeringen till sin yngre bror, var barnlös.
- 28 Upkom eldsvåda kl.4 fm i stadens gränd vid Regeringsgatan, med vilja påtänd af en där boende f.d. Lieut:vid ^{nm} amr:flotta benämd Ryberg, hvilken under eldsvådan sköt ihjel ^{ellh/} sig i rummet, han var en liderlig sälle beträdd med tjufnad, för hvilken han fruktade bli arresterad, i träd huset som aldeles nedbrann bodde utom värdinna(en supig gumma, som Ryberg hatade) endast af det sämsta liderligaste pack.
- 28 om aft: var en stor bal anställd på Beursen af Magistraten och Borgerskapet, som bevistades af hela Öfverheten, åt Torget var en vacker Transparent, altsammans kostade öfv. 16,000 Rd. Denne dagen blef Fast:Prim: Doct.Wallin utmänd till Ordens Biskop i survivance och många befodringar skedde. Wallin blef d 28 Mart till Biskop invigd.
- 31 Afled f.d.R.R.Frihe:Malte Ramel på Öfveds Kloster i Skåne 77 år. han var, altⁿ sedan han lemnade Gouverneurs embetet hos f.d. Prins Gustaf endast om sommarne i Skåne och om vintrarne i Stockholm, men flyttade för 3 år sedan för altid till Skåne. han var, en af alla högt värderad klok och vitter herre: Rik och högst välgörande, vänlig och nedlåtande emot alla, samt af hjertat gudfrugtig, var enkling efter en grevinna Lefvenhaupt, och barnlös. Han var lång och smal till växten och hade nästan ifrån

ungdomen et sjukligt utseende, ehuru han hade tämmel; god hälsa. jag såg honom ofta i yngre åren, i hans stjuf Farmoders gref^y: Rammels född v Lievens hus, där han var uppfödd tillhopa med sin syster grefvinnan Horleman, i vårt hus på Drottninggatan. Ramel var den siste som lefvat, af f.d. värfeliga Riks Råd.

Febr.

Äfven denne månad ranska blid, dock var ifrån d 14 till d 19 litet före, mycket nederbörd i början, mot slutet började gatorne torcka och all snö var borta. högsta kölden var 6 gr kallt och de blidaste dagarna var 4 gr blidt, mäst jemt mulet. I början var en Comet här synlig med blotta ögonen, nära Norra polen men kunde svårlijen observeras för den mulna väderlekans skuld.

21

Afled Cron prinsessans fader Prins Eugéne af Leuctenburg, efter 5 dagars sjukdom i Bägren 44 år, han hade varit en tapper, klök och älskvärd herre, som mycket saknades. lemnade gemål och 6 barn. Efter honom anlades 6 veckors stat sorg vid hofvet, men icke bland allmänheten. Drottningen har denne tiden längre varit opasslig.

Mart.

De(3 första) dagarna, voro detta årets enda vinter.

Högsta kölden d 4 var 11 gr kallt, tämeligen godt före. Mälaren lade sig. d 7 var 9 gr kallt, men natten derpå regnade grufveligen så at föret och

all snö om morgonen hade försvunnit. Sedan shögade väl något då och då och var starka nattfroster, men blef ingen vidare vinter, mäst mulet, 2.4 a 6 gr blidt om middagarne. gatorna torra d 25.

18 Dog enkefru Anna Mar:v Balthasar Knigge född Thorson 90 år gl. Barnlös. Hon var i yngre åren et vackert fruntimmer, snäll hushållerska, munter och glad, hvilka förmoner hon till sin död mäst bibehöll, hennes sista sjukdom varade endast 3 a 4 dagar fullkoml: minne och redighet, äfvenson syn och hörsel egde hon till slut. Hennes förmögenhet som hon efter sin 1796 afledne man Grosshandlaren v Balthasar Knigge ärft var så stor, at de summor hon i sitt Testamente till Pios Usos bortgaf, stego till 89,633 Rd B:o ^{anc)} utom de ansenliga hon förut i samma ändamål gifvit. Utom alt hvad hon gaf nødlidande och faderlösa barn, af hvilka hon uppfödt flere i sitt hus och utom det ansenliga öfverskott som tillfaller hennes fosterdotter, hof pred Pred och Kyrkoherdens i Ad:Fredr:Collianders enka, samt dennes ^a måg Exp secret Lorick. Fru Colliander har ock fått hennes vackra egendom Hagby i Uppland.
Adolph Fredr Schole och fattighus får af Testaments medlen 19,000 Rd. Framl: Borgm: Beves hus i hörnet af Badstugu och Kammakare gatorne skänkte hon för et par år sedan till Comminister boställe åt denne församling och år 1814 till Kyrkan en kostsam storklocka. Hon är ock på denna församlings Kyrkogård begravne i den stora murade grafven i Nordvestra hörnet, som hennes afledne ^a svägerska Enkefru Schüttts född Knigge

lät upbygga. Efter denne Fru Schütz, som var ~~rik~~^{en} grosshandlare enka ifrån Göteborg, icke af hög ålder men af et ganska melancoliskt lynne och barnlös, ärfde v Balthasar Knigge, det sköna huset i Öfra Kongsbacker näst intill Observatorium, när man vill gå till stan. Han flyttade då efter hennes död, circa 1780 dit, blef där död och lemnade ~~till~~^{det} sin enkefru, som sedan bodde och dog där.

Detta hus af en särdeles vacker Architecture, stort och prägtigt, hvartill hörer en prydlig trädgård, med et vackert lusthus åt Hålländare gatan, är aldra först bygt af en Hålländare benämd Schöffler, hvilken lefde år 1707, men jag vet ej huru länge derefter, blef där död och är där i trädgården begravven, hans liksten är där ännu bibehållen och öfverbygt med et Chor af sten. han har varit en rik man. Sedan hade detta hus flere egare och innehades en tid af Amaranter Orden till dess Fru Schütz vid pass 1766 köpte det.

Aprill.

Något snö de 4 första dagarna och litet före om morgnarne, sedan ofta snöblandat regn, med kulan väderlek och stark frost om nätterne, till d 22 då et vackert sommarväder, med 14.15 a 17 grader. Värme började som varade till månadens slut. d 30 var 21 gr. varmt, Högssta köld 1 $\frac{1}{2}$ gr kallt. Mälaren gick up kring d 10 och sista snö gick bort d:18. Vid slutet var löf på krusbärs buskar och äfven på träden, marken var då äfven rätt grön.

- 5 Reste Cron Prinsen och hans gemål till Nörriget,
där han ^{åbon} såsom vice Konung någon tid kommer att Re-
sidera.
- 18 Firades Ordens dagen på sitt gamla datum, Wallin
predikade. Påsk var d(18).

Maij.

- 1 Var 23 gr varmt. Klart och vackert, detta var den
vackraste Maj någon nu lefvande kan påminna sig,
marken började grönska, träden hade stora löf och
blommor började visa sig på Körsbärsträden, år 1731
skall äfven detta hänt, men då varade ännu den
gamla stylen och var denne dagen 12 dygn sednare
söledes var i år ännu tidigare sommar, de 2 föl-
jande dagarna varo lika vackra och 19 a 20 gr var-
ma d 4 var 21 gr.
- 5 börjades en mycket regnig och kulen väderlek, som
varade till månadens slut. regnet var ofta hagel-
blandat, vid Arboga och ned åt Östergöllen har
snögat så, at det blef litet före, Högssta midd:
varmen d 26 var 16 gr. men ofta st/endast 7.9. a 12 gr.
lindrig frost nästan hvar natt. d 14 om midd: hördes
ett ättämmel: starkt åskeslag under hagel och regn.
Man hade denne tiden börjat med Tornbyggnad på
Mariae Kyrka som sedan branden 1759 varit utan
torn, endast tornfoten till Urverket har hittills
varit färdig, dock utan visare verk.

Jun.

Jenny

Hn/ torcka hela denne^a månad, utom d 18 och 30 då det föll någorlunda regn, högsta värmen den första veckan var 21 ~~gr~~^a 23 gr, men sedan blef ganska kulet med nattfroster som oftast och så klara dagar till d 22 då blidare väderlek infann sig, som ökade^s till 25 a 27 gr värme d 25 och 26 med töckning himmel och solrök. minsta midd: värmen midt i månaden var 10 a 12 gr.

- 6 Dog härvarande Kongl Spanska^e Ministern Pantaleon Moreno g Davitz 66 år gl. han har nära 40 år varit här i Sverige och var allmänt ansedd och högagtgad. var en vacker ogift herre. hans död påskyndades^y genom et misstag, då han som sjuk fick en stor dosis Liniment i stället fär et annat medicament.
- 8 Beste Konungen och Drottningen till Skåne. Cron Prinsen ^{med} och dess gemål, kommo och sedermera dit ifrån Norriget, där Prinsen varit opasslig, som han och sedan under resan varit^k i Götheborg.
- Erik Wilhelm som fått 3 månaders Permission reste d 5 Pinges afton med sin hustru och son till Lidingö. han hyrdt et ställe kallat Södergarn. Återkom d 7 sept. Samma afton kl. 7 uppades på Ladugårdslandet et grufveligt slagsmål emellan 2 repslagare Sjöstedt och en stor del af Lif gardet till häst som öfverföllo de förre i deras egen gård, så at de ^{nödgades} derifrån ^{nödgades} flygta. detta gjorde mycket allarm och uppsende.

Jul.

kl; och 27 gr varmt d 1.d 2 och 3 äfven kl.och 24 a
23 gr, Sedan blef et nästan dageligt merendels häftigt regn till d 29. med kulen väderlek, värmen var utom d 16 då det var 24 gr sällan öfver 20 gr och d 21 end:13 gr, Åska hördes 7 gånger, med ej stark.
d 30 och 31 var uppehålls väder 20 gr.

20 Afbrann en stor del af Marstrands stad, som förut i sednare åren varit mycket af sig kommen .

19 Dog Exell:f.d. Riks ståthåll: i Norrige m.m.gr Hans ^{d K} Henrie v Essen i Uddevalla 69 år. Högagtad och saknad af alla. Hans sednare fru var hans syssterdotter. I denne månad afledo i London, Konungen och Drottning ^S Sandvichöarne som för $\frac{1}{2}$ år sedan ditkommit De voro redan förut Christne, tämmeligen hyfsade, storå till växten, De blefvo smittade af mässling. Drott: dog först 21 år gl, Några dagar derefter Konungen, äfven ung.

Aug.

Mäst dagel: och häftigt regn denne månad högsta värmen d 29, då det emot slutet var några vackra dagar var 23 gr. förut sällan öfver 20 gr.lindrig åska 3 gånger.

7 Dog Landshöfd: Nils v Rosenstein 72 år gl.han hade i 38 år varit Sv:Academiens Secreterare, var en vitter och kunnig man, men i flere år nästan blind och förszagad till kropp och sinnen var likväld ute och i sällskap, hvarvid föreföllo nog löjliga upträden

den

Vid Academ:sist högtidsdag d:20 Dec.sof han under hela sessionen. Var en storväxt man, mycket koppärrig, Corpulent. var o gift. Efter honom anlade Academ:sorg i 6 veckor.

12 Kom konungen och Drottning hem ifr: Skåne och voro sedan på Drottningholm en tid.

24 kl.11 e.m.upkom en häftig eldsvåda på ett socker-bruk vid Hornsgatan på Söder, litet ofvanför Ad:Fred torg. Huset vid Besvärs gatan som aldeles nedbrann tillhörde Direct: Sv, Göranssons arfvingar men bruket hyrdes af en tysk benämd Peder, som då var rest med Ångfartyget Stockholm till Pettersburg. Detta var första gången något ångfartyg företagit så lång resa, den gick lyckligt, men drog längre på tiden än man förmodat.

Sept.

Vackert med 22 a 23 gr värme de 6 första dagarna. sedan blef mera regnigt, som tilltog så at ifrån d 21 till slut var et ophörligt och hällande regn, värmen höll sig emellan 17 och 20 gr.till d 26 då det vart mera kulet. 9 a 10 gr endast, 1 klar dag.

16 Afled Konungen af Frankriket Ludvig d 18. 68 år gl. Enkling och barnlös, honom efterträdde hans yngre bror under namn Carl d 10.

22 Afgick härifrån et stort Skepp, utrustat af Handlande, till Ostindien, dessa hafva förr altid afgått ifrån Göteborg fast nu icke på några år.

Oct.

Mycket regnigt och 13 a 17 gr varmt, till d 9 då det föll bra snö och frös om nättarna i några dagar, hårdare frost med 1 a 2 gr köld d 17.18. och 19. åter 10 a 11 gr blidt med mycket regn till d 31 då det åter frös på.

- 12 reste Marie Bredberg, som sedan Jälli månad varit här och druckit Sabbatsbergs brunn, åter med Ångbåten till uppsala.
- 16 Kom Cron prinsen och dess gemål hem ifrån Norriget.

Nov.

Ganska blidt, med nästan dageligt ömnogt regn och våt snö, till d 26, endast 2 klara dagar, blidaste dagarna var 7 gr. d 26 frös på och var d 27. 7 gr kallt men d 29 blef åter starkt tö, 4 gr blidt jemt snö eller regn. Hela denne månad var ganska stormig särdeles natten mellan d 3 och 4 samtnatten emell:d, 18 och 19. då en N.W. storm rådade förfärligt, och förstörde Skepp, Broar och Plank, de gamla tjocka träden i f.d. Kongs-trädgården afbrötes eller med rötter uprygtes. En del af taket på Prinsessans Palats, samt på många andra hus ^{af} berövades. Hela flett bryggan vid Munkbron, som sistledne Jahuarii äfven af storm förstördes och kostade 7000 Rd:i reparation, blef nu ^{af} ny ^{då} aldeles förstörd tillika med de dervid liggande skutor och jagter. En Upsala jagt med last för 10,000 Rd:värde sjönk helt och hållt. De stora fönstren på Observatorium, samt otaligt många fönster på andra ställen sönderblåste. Wattnet steg om natten högt up på stränderne

det har hela denna tiden varit ovanligt högt. I Göteborg Christianstad, Uddevalla och på många andra ställen har denne storm och vattöflod samma natt gjordt mer eller mindre skada, här hördes icke af at mer än 2 karlar omkommit. På sjelfva hafvet och på många ställen har stormen denne natt varit drägelig.

I Pettersburg var den deremot ännu svårare än här, ^{med} vattsteg där 8 alnar öfver sin vanliga höjd och drefs af stormen öfver alla gator inströmmade i husen, kullstörtade flera och förde skepp med sig ända upp i staden, alla källare där Ryssarne brukta hafva sina Magasin uppfylldes af vatten, skadan som där skedde kan icke beräknas, 12,000 menniskor sades där omkommit och en obeschifflig mängd hästar och Creatur, många 1000 menniskor blefvit husvilda och det förrades flera dagar att rensa gatorne ifrån lik, sinderslagna skepp, båtar och Meubler som blifvit utkastade i brådskan. Utom staden blefvo Kejserl:lustslottet Catrinehoff och flera stora byggnader, aldeles förstörde.

I staden upstod ibland de fattige, en allmän hungersnöd innan man i det förstördas ställe hanat anskaffa livsmedel. Hela Cronstadt blef öfversvämmat och de där liggande örlogs skeppen till största delen redlöse och fördärftade, et skepp af 100 Canoner uppkastades midt på torget, där började stormen d:19 kl 3 f.m. och varade till emot middagen. Här börjades den 18 kl 10 e.m. och sagtade sig kl 4 följande morgon, Ingen nu lefvarande kan påminna sig en så svår storm. Starka vattuflöden hafva hela hösten gjordt stor skada, på många

ställen i Tyskland och nästan hela Europa.

Den 23 var äfven en stark storm, som i havvet och på Ängelska kusterne gjordt mycken skada. I Westergötlund var då stark åska med blixt. Barometern har hela denne tiden varit ovanligt låg och föll d. 14 till 24,10 hvilket icke här hänt sedan i oct. 1761 då den föll till 24,02. Här var denne natten 7 gr blidt, och mulet men klarnade mot morgonen.

d 24 April följande året afbrann i Pettersburg et prägtigt nybygd Theater hus, som på Ryska nyårsdagen samma år blifvit invigt.

Dec.

Mycket ostadig väderlek, skiftande emellan 3 a 4 gr kallt och 4 a 5 gr blidt, med mycken regn och snö, till d 17 då en liten vinter af 7 gr inföll, d 19 blef et litet knapt före. d 25 åter tö, som varade till slutet, all snö borta d 31, man åkte på isgatorne, som voro ganska hahla. d 25 om aftonen var stark storm.

Barometern har äfven denne tiden varit låg, vid 24,20. vattnet står vid alla stränder 2 fot öfver dess vanliga höjd.

20 kl. 11 e.m. upkom eldsvåda, på Stora Badstu^{gatan} på Norr, nära Norrmalms Surbrunn, då några små uthus afbrunno, släktes snart.

Detta är hände, at i Calmar^e stift, en flicka om 13 framfödde et lefvande barn.

Årsväxten var äfven detta år, öfvermåttan växte, mäst öfveralj, utom på Gotland och Öland där det var något sämre. Korn och hafre voro äfven här mindre än förridet år, men råg och hvete nästan lika ömnogt.

Höväxten var något mindre dock icke missväxt och höet särdeles godt. Trädfrugt tämmel ömnogt, men mycket afföll omoget, särdeles Päron som ruttnade på träden hvilket troddes komma af den myckna vätan.

Potatoës blef ovanligt ömnogt, men mycket tog skada af den oförmodade kölden i oct.månad.

Råg kost: i början af året 9 a 10 Rd, Hvete 13 a 15 Rd korn 6 Rd. Ärter 6 Rd rg: Höet 60 Rd. Men alt föll sedan ansenligt utom kornet. Höet i Aug. 50 Rd. Rågmjöl kost: 32 a 34 sk Pund. Hvetemjöl 1,12. Potatoës 1,12 a 2 Rd. Björkved 8 a 10 Rd. om hösten. i maji 6 Rd.

Smör 7 1/4 a 8 Rd. Talg 6.12 a 7 Rd. Spenat 16 sk.

Turska böner 24 sk. Lingon 6 a 8 sk. Slutrom ^{mål} 36 a 40 sk. Spritärter 32 sk. a 1 Rd. Färsk strömming 6 a 8 sk. alt efter årstiden, då bästa priset ^{var} på äplen efter godheten 8 a 12 Rd. tunnan, i slutet af året, 5 a 6 Rd. mäst Tysk frugt. Stor ömnoghet af Norrlands Fogel i Jan. 2 Rd paret och 16 sk. för hjerpar om hösten, 24 a 30 sk. för hjerpar.

Oxkött 8 1/2 a 9 sk. Färsk fisk icke mycket. Citroner i ömnoghet, 2 a 2 1/2 Rd för 100. Alt Rg.mynt.

Caffe föll till slutet till 36 a 40 sk. Sockret bibe-höll lindrigt pris 23 a 28 sk. Viner blefvo derautom alt dyrare. Lax kostade 40 Rd. tunnan.

Ingen ovanlig dödligitet förspordes året ansågs snarare för ovanligt hälsosamt, smittkoppor inkommo vårtiden af elak art och dödade flera, som etdera intet, eller ~~eller och~~ et ~~opålitlig~~ varit vaccinerade.

I början af året upptäcktes en svår sjukdom ibland hundar som beto flera personer af hvilke någre dogo under rysliga plågor af vattuskräck på Lazarettet. denne hundsjuka som rasat på flera orter, äfven i Norrland upphörde ej här förrän i Nov.månad. Många menniskor afhände sig lifvet, ibland dem en gosse af 12 år, som hängde sig. Många blevvo galne, af hvilka de fleste innan korrt tid afledo. Flere rike personer afledo detta år, såsom Exell:Ramel.Fru Knigge, Bruks Patr: Benet.M Björkman, Kramhandlare Nyman, med åtskillige andra.

1825

Jan.

1 Var $4\frac{1}{2}$ gr blidt, således ännu blidare än förlidet är d 3 började en lindrig vinter med högst 7 ^{adens} gr köld som varade till d:13, föret blef d 8 mycket förbättra rad och Mälaren lade sig med tunn is d:4.

d:14 blef åter blidt, som varade till månadens slut, snön och föret aldeles borta d:16 och sjön åter öppen mycken ^t regn och mycket snö den sedan ^{maj} hälften af månaden. d 30 och 31 var 4 gr blidt.

4 Dog Konungen af Neapel Ferdinand d:1 ganska hastigt 74 år gl. han har regerat ifrån sin barndom alt ifrån 1759, man var en enfaldig herre, som knapt kunde läsa och skrifva, hans äldste sön, snart 50 år gl: efterträdde honom, med namnet Frans I.

14 ^{allmänt} hände, at en färd och ^{välkänd} bergsman, Directeuren och Ridd:Thom:G Svedenstjerna, med en pistol sköt ihjel sin sjelf, på en afsides gata på Ladugårdslan- det, utan någon känd orsak, han var ogift och några och 50 år gl.

Barometern föll de sista dagarna i denna ^e och deh först i Febr. ända till 23.90 ^{qn.} hvilket är det längsta man här observerat.

Febr.

3 blef åter före, då var en stark storm på Tyska och Håll Hålländska kusterne, förorsakade et grufveligt vattuflöde, som gjorde oberäknelig skada särdeles i Hamburg, Holland och Hollstein. Vattnet steg i Holland

12 alnar öfver dess vanliga högd, sönderbröt Dammarne
kullstörtade hus och stod på flere ställen jemt med
taken. flere 100 menniskor samt hästar och boskap
drunknade på städernas gator. En så hög och våldsam
vattuflod, har man ej där förr anmärkt.

4 blef åter en liten vinter, med högst 11 a 12 gr köld
d 5 och 7. med hårdt före som varade till d:16. all
snön och föret borta d:20. Mälaren har här väl legat
men kan icke köras. d 23 ~~och~~ 24 och följande dagar,
föll ^{na} ~~bär~~ snö och blef godt före. 6 gr kallt. De sista ^c
dagarna föll mycket snö. d 27 var 9 gr kallt.

2 kl.3 e.m. Dog Apotheqvaren på Enhörningen ^{vid} ~~på~~ Göthgatan
C. P. Senkpielhs enka, fru Beata Müller, 34 år 9 månader
och 27 dagar gl: hon var et ganska hederligt, snällt
och vettigt fruentimmer, god och välgörande och bibehöll
till sednare ^{ste} älderdomen, alla sina sinnens bruk
samt et förträffligt minne och god hälsa, hade varit
ganska vacker och bibehöll äfven till slut et intagan-
de utsände. vid 21 års ålder blef hon första gången
enka efter Regements fältskären Pfeffer och fitch ef-
hans död sän enda dotter, nu gift med Hof Rätts Rådet
Grästen, efter många års enkestånd, blef hon åter
gift med Sankpielh, som dog barnlös 1810, han var
egare till det vackra huset i hörnet af Göthe och
Maria gatorne som sedan såldes och nu eges af Justit:
Rådet Petterson, samt till det stora stenhuset, som
så vackert presenterar sig ifrån Hornstull vid den
så kallade Hornskroken, detta är nu äfven såldt. hon
bodde dock till sin död qvar i huset vid Göthgatan,

Hennes sista sjukdom var Pleureseusie, hvaraf hon dog stilla och nögd, på 7 d^rgnet, hon begrafdes d 9 Tyska Kyrkan. Jag kände henne ifrån min barndom hon hade umgåtts med min mor och mormor, mindes dem väl och var min uprigtiga vän, då jag icke kunde besöka henne, gjorde hon ^{sig} dastat sin höga ålder, den mödan att besöka mig, sista gången d; 28 Sept. förråd jag saknar henne så länge jag lefver.

21 kl.3 e.m.upkom eldsvåda på Danyiken där en större träbyggnad nedbrann.

Mart.

Mycken snö och storm till d 11, sedan mäst uppehållsväder hela månaden, jemn lindrig vinter till d 17 högstå köld d 14 var 8 gr.d 18 började blidare väderlek, snön och föret borta d 23. Mälaren gick ock up här men längre bort låg den ännu länge, blidaste dagarne var 9 gr blidt, men frost om nättarne. Hafsvattet som i vinter stått så öfvermåttan högt, föll i denne månad så, at det på 30 år icke varit så lågt vatten började tryta i de flesta brunnarne här i stan. I Norrland har denne vinter fallit en ovanlig myckenhet snö. Kölden var doch icke ovanlig.

28 Dog här en Victualie handlare vid namn Bohman, ogift några och 70 år gl.som af sin ansenliga egendom, mäst med varm hand, till de flesta här varande Barmhertighets inrättningarne bortgifvit 88,000 Rd B:o.

31 Skärtorsd:kl.2 e.m. under skriftningen upkom eldsvåda

på stora Varfvet på Söder, då en material bod, fyllt med tågverke och andra skeppsörnödenheter, samt et annat litet trähus, nedbrändes, man misstänkte at elden med flit varit påtänd, för at dölja begängen tjufnad, faran för sjelfva Varfet var ganska stor, men elden blef igenom arbetarnas ^{en} oförtrutne bemödande snart släckt.

Aprill.

Mäst jemt uppehållsväder till d:15.3 a 4 gr kallt om nätterne de första dagarne, sedan 10 a 13 gr varmt om dagarne till d 13, då det var någre frostnätter och kulna dagar till d.21. tämmel snö som föll d.13. låg qvar till d 23. De sista dagarne var 9.12 a 13 gr blidt med vackert och tillräckeligt regn. Natten till d 13 var en hiskelig storm, som åter för 3dje gången i årbortförde den nyss reparerade ^{flott} Sletts bryggan vid Munkbron. Ännu intet grönt vid månadens slut.

21 blefvo Kyrkoh:Fuchs i Kongholmen och Ruus i ^{ah} Chatarina Ordens Cappellaner efter D:Hagberg, som nu flyttar ifrån Clara till Rasbo i Upland. och D. Lillenvalldh i Maria, hvilka blifvit Nordst:riddare.

22 kl.11 e.m. upkom eldsvåda på Lägenheten Beckbruket utom Danviks tull tillhörig Grossh:Bäck, då et kokhus med Beckpannor och Circa 60 tunnor tjära upbrändes detta förorsakade på tjockt mulen himmel et grufv:sker öfver hela staden, som narrade tornvägtarne at göra larm här.

24 Stod Bredberg fadder åt Grosshandl:Smerlings dotter Hedvig Catharina, som blifvit född d:11.

Majus.

- 1 Sönd. 9 gr blidt och klart, d 4 och 5 regnade litet hvarpå följde 15 a 17 gr varme till d:9de. buskar och träd samt marken började grönska, men stark torcka, med frost hvar natt, kom den åter at blekna. Torckan med stark blåst varade till d:25, men luften blef blidare, varmaste dagen d:19 var 18 gr. eljest 10 a 12. d 27 började regna, som fortfor till d:30, kalla näster. Frugtträden började blomma d:21. Ingen snö i denna månad.
- 4 Afled Biskopen i Vesterås ord:Bisk doct Gustaf Murrey 78 år gl.efter en korrt sjukdom. Han var en hederlig man,nitisk embetsman, hade vackra och upbygelliga prediko gåfvor och vackert utseende, som han bibehöll till sednaste åldern, men var något fåfäng och lät af sin fåfängare fru förleda sig at föra en så brilliant lefnad at hans stora inkomster icke blefvo tillräckliga, utan han kom i så stor skulld, at man nödgades ställa honom under förmyndare. Af hans 7 barn voro 2 söner och 1 dotter ofärdiga, äldste sonen Banco Bokhållare gick med kryckor, men var likafullt högst liderlig förstörde sin hälsa och dog korrt för sin fader på Lazarettet 42 år gl.korrt för döden lät han viga sig, med en värdshus idkerska ifrån Djurgården, med hvilken han hade flere barn, hans äldsta son blir nu efter sin farfader adelsman. Biskopens 2 son en vacker, men högst utsväfvande yngling, blef grossh^(andlare) men kom snart af sig, reste till Finnland at där förestå et Bruk, men sedan han ruinerat sin patron, och

och varit nära på vägen att mista äran, skall han nu lefva af allmosor i Ådo. 3 sonen ännu omyndig, är alldelens krympling. af hans 4 vackra döttrar går en på kryckor. Den yngste blef föregående gift med en Cap

pit Thuné, de öfriga äro nu gamla och hafva et tämmel tvetydigt rygte. Biskopinnan en dotter af Bisk. Lamberg i Götheborg, et vackert artigt och snällt fruntimmer, är af sorg nu mycket förfallen, hennes och barnens Lixce och spel anses förorsakat den stora
brist som finnes i boet. Endast äldsta sonen lemnade 18,000 Rd:skuld.

- 8 höl*t* Kyrkoh:*i* Clara doct:Carl P:Hagberg sin afskedspredikan därstädes. Han flyttar nu till Rasbo i Uppland där han är född. Var en stor Predikant.
- 12 Chr:Himelf:dag invigdes Hof Pred:L.C.Thunelius som varit Commminster i Clara till Kyrkoh:*i* Adolph Fredr:församling, af Bisk:Wallin.
- 22 Pinges dagen invigdes Prof: och kyrkoherden i Kumla i Södermanland Doct Mich:Franseen till kyrkoherde i Clara. af Bisk:Wallin.

Jun.

Mäst torrt och tämmel:kulet före hälften af denne månad. d 9 var likväld 24 gr och d 13, 23 gr varmt. eljest 15.17 a 19 gr. Sednare hälften regnade mäst hvor dag. Ofta mycket häftigt, väderleken kulen högsta värmen d 26 var 20 gr. minsta d 19 var 7 gr. åska tämmel:stark d, 23 e.m. Även litet åska d, 28 e.m.

- 1 Reste Cronprinsen med sin gemål, till Upsala och var där i 3 dagar.
- 26 Stod Öfv:Frih:Jac Wilhelm Sprengtportens och Frök: Ulrica Wilhelmina Brahes Bröllop. hon är äldsta dotter till H:Exell:grefve Brahe, med dess sednare gifte. är 16 år gl. och ej utmärkt vacker. Bröllopet stod på Salstad i Uppland. Öfver 100 år är nu med visshet passerade sedan någon fröken Brahe var brud här i Sverige
- 27 Afbrann en liten stuga, vid Jakobs berg nära Hornstull. kl. 1 e.m.

Jul.

- Mycket regn de första 6 dagarna, 19 a 21 gr, sedan blef uppehålls väder till d 18, och dagel: 23.24 och 16
^{d:}
^{och} a 18.27 gr varmt. Derpå fölgde ett davel: och häftigt regn till månadens slut, under mycket kulen väderlek d 29 var endast 9 gr, Eljest 12 a 13 gr.
- ?4 Firades Cr:Primsens födelsedag, på Drottningholm, med
^{äg} fyrverkerier och mycken pragt, öfver 8000 personer voro härifrån, dit afreste.
- 15 Dog Överstinnan Anna Mary⁹ v Post född Schröderheim dotter af Hof Rätts Rådet Jör:Schröderheim 43 $\frac{1}{2}$ år gl. hon var et vackert, ganska dygdigt och mycket, gudfrügtigt fruntimmer, men i många år påtagd af mellancolie, hennes ägtenskap som varade i circa 10 år var icke lyckligt, utan lefde hon i flerår, hos sin moder, utan at vara skild ifrån sin man, hon lemnade en enda dotter Gustafva, U.M. nu 9 år gl. hon var min vän, och hälsade under min sjuklighet på mig minst 2 gånger

veckan. Sista gången förl:mi^ssommardag.sista sjukdomen var et svårt anfall af melancolie hvartill feber stötta, hon var öfvermåttan välgörande emot nöd-lidande, ofta öfver sin förmåga.

- 30 Afrättades en ung Gardes soldat som på Fredriks hof, mördat sin Corporal. han Communicerade sin sista lefnads dag, för första gången. Sista dagarne har i Westmanland varit så stark frost, at is varit på vattnet dock utan at göra betydande skada.

Aug.

Klart och 24 a 25 gr varmt de första dagarne sedan mycket regnigt och 16 a 18 gr. till d 18 då blef det upp hålls väder, som utom 3 regniga dagar varade till slut 18. 20 a 21 gr varmt, men rätt kalla nächter, d 22 om morgonen var frost och endast 6 gr blidt. d 26 om mid^ddagen var end:8 gr.Natten emellan d 15, oeh 16. var li-tet åska och emell: d 19 och 20. 2 starka åskeslag.

I landsorterne har man haft mycken och stark åska. Öfverheten har måst jemt varit på Rosersberg, men d 29 reste Konungen och Drottningen till Norrige. Cron Prin-sen och dess gemål bodde sedan en längre tid på Drottningholm.

- 8 Dog en slagtare enka Borg på enhuset som var 98 år och haft 15 barn:19 barnbarn och 5 barna barnbarns barn, af hvilka alla utom 6 personer förut voro afledne. Maria Bredberg kom d 12 med Ångbåten ifr:Upsala till Stockholm och åter reste d 1 Sept.

Sept.

Mycket regn och merendels ganska häftigt till d:24. men blidt, 2 gånger 21 gr. och ingen midd:under 12 gr. Utom d 21 då det var endast 9 gr. d 1 var sista vackra sommardag d:21 blef uppehålls väder som varade till slut men höstkylan infann sig frost flere nätter midd:värmen omkring 7 a 9 gr. i Småland har fallit mycken snö. Man har i denne månad i Tyskland observerat 3 särskilda ^{te}/Cometer, men alla så små at de icke varit synliga för blotta ögönen.

Oct. 1825

Uppehålls väder, 14 a 15 gr varmt alla dagar till d: 14. Aldeles torrt ute. 14 började regna mäst dageligen och värmen minskade till 5 a 6 gr. frost om nätterne. Första snö regnblandat föll d:26 om morg. d 29 var $\frac{1}{3}$ gr kallt.

Natten emell: d 12 och 13 afled Konungen af Bejern Maximilian Joseph i München 70 år gl. Han var vår Cronprinsessas morfar. Dödsfallet skedde ganska häftigt han souperade dagen förut ute, och lade sig utan at någon krämpa märktes, men befanns om morg, död i sin säng. Hans son Ludvig Carl Aug: efterträder honom och är redan nära 50 år gl.

Hölts första Gudstjenst i Storkyrkan sedan hon under ^edenna sommar undergått en stor reparation, både ut och invändigt, ifrån tuppen på tornet som tillika med flere decorationer up förgylldes ända ned till marken. Jacobi kyrka har äfven i sommar blifvit inuti något förändrad. En ny Predikstol är äfven under

arbete men ännu ej färdig; där höljs ^t äfven i dag 1
gudstjenst.

H:Marie Magd :för 2 år sedan på började Torn byggnad,
är nu färdig och likasom alt annat som denne tiden
företages underkastadt tadel och missnöje, mäst kan-
ske af dem som minst förstå, hvartill vår kitslige
tidnings skrifvare, altid gifva thonen. Det ensa ^d ^{är} ^e verk-
liga fel, man tror sig anmärka, är, at på tornet som
^ä ^e verkligen är vackert, och i en helt olika dessein
medde andre, öfverbyggnaden af träd, är något svagt
tilltagen, så at man frugtar, at det svårlijen skall
kunna uthärda de svåra höststormar, som dessa åren
varit. hela kyrkan är utanpå rappad och ljusgul målad,
med ljusblå eller blågrå lister, hvilket nu är sma-
ken vid alla nya byggnader.

- 27 kl 7 e.m. hemkommo Konungen och Drottningen ifrån
Norriget och emottogos vid tullen som var Illuminérad,
äfven som hela vägen till Slottet, under toget ifrån
tullen lossades styckeskott, ända tills de voro fram-
komne.

Den utaf alla som kände henne, högt värderade
författarinnan af dessa anteckningar:

DEMOISELLE CHRISTINA JULIANA
WARGENTIN.

afled, efter längre tids aftynande, den 28 November 1825
62 år gammal.

Mera beläst, än fruentimmer i allmänhet, sökte hon likvälv
icke lysa med sina kunskaper, utan lefde et tämmeligen
obemärkt lif, hufvudsakligen ägnad åt en omsorgsfull vård
om flera sjukliga anhöriga, Efter en mäst hedrande vandel,
uthärdade hon med stort dålamod de sista årens, genom en
svår kroppskada orsakade lidanden.

E.W.B.

(Erik Wilhelm Bredberg)

-----oo-----

